

הדלקת נרות: 18:55

יציאת השבת: 19:46

רבינו תם: 20:35

ע"פ אופק תל אביב
ר"ח אייר תשעפ"ג

טוב להסות בה'

837

נורת אזהרה

תזריע מצורע התשפ"ג

לרפואה, פרנסה
והצלחה: מ"א מיכאל
וציפורה אחיאל. מנשה
ואורה אחיאל. א"ה הדר
בת נחמה. ליאורה. אורטל
חנה בת הדסה וב"ב.
פנינה בת שושנה וב"ב.
אשרית בת פנינה וב"ב.
משה שמואל בן ורדה.
מוריה בת רויטל. רחל בת
מרים ובעלה וכל יוצאי
חליציהם. ישעיהו בן מרים.
גאולה בת דבורה. דביר בן
רויטל. ליאור בן פרידה.
אריאל בן רויטל. שרה חיה
רפאלה בת רחל. ניסים
חיים רחל בן לטימה.

יונג הנון: ניר ואודליה בני
ציפורה.

זש"ק: שולמית בת
איריס. יסכה בת מזל.
אליס בת פרידה. בת-חן
בת גילה רוחמה. בנס
זכרים - הדר בת נחמה.

לעילוי-נשמת: הרב
עובדיה יוסף בן גורג'יה,
הרב שמעון בן בחריה.
הרב שמעון בעדני בן
חביבה. מ"ס צדוק בן נור
ומרים בת גליה. יחזקאל
בן גורג'יי. גבריאל בן
סמינה. שלום בן מנחם
שמריהו. יוסף בן ג'ניה.
פריחה בת טובה. עליזה
בת מזל טוב מלאכה.
פנחס בן דינה. שרית שרה
בת מריאן. שלמה בן
סעדיה ונדאני רוני אהרון
בת מזל מלכה. עמרון יוסף
בן סאלם ומרים. שרה בת
קמר. רבי עובדיה בן יפת.
מרים בת ר' שמריהו.
שרית שרה בת ויקטוריה.
גילוי הכהן בן כוכבה. סוזן
שושנה בת חביבה.

העלון מוקדש
לעילוי נשמת
דוד רוקח
ת.נ.צ.ב.ה

אדם אחד ישב עם חברו במסעדה והחל לפטפט עם חברו על הבוס המרגיז שלו. הוא סיפר לו כמה הוא אדם לא טוב ואילו מעללים הוא עולל לו. הם סיימו את בילוי המסעדה, והנה כשחוזר החבר לביתו הוא מגלה סימנים של עובש על קירות הבית. הוא מזמין מיד את אחיו - שיפוצניק במקצועו, וכבר באותו יום הקיר עובר שפכטל וצבע ונראה כמו חדש. באותו ערב מצלצל אותו יהודי אל קרוב משפחתו ומספר לו כמה סבל הוא עובר מהשכן חסר המידות הטובות ומוסיף בסיפורים שאינם של צדיקים על השכן. והנה בבוקר, בעודו נובר בארון הבגדים בכדי ללבוש בגד, הוא מבחין בכתמים צהובים מוזרים על כמה מבגדיו. "הכל בגלל הרטיבות של הבית הזה. אני מיד מתקשר לבעל הדירה ואומר לו שאם הוא לא מתקן את הרטיבות בבית - אני תובע אותו לדין תורה". הוא צועק בטלפון על בעל הדירה על הזנחה רבת השנים. הבגדים נזרקים למכונת הכביסה בתקווה

שהכתמים יעברו. הוא לוקח לעצמו בגד פשוט ובעודו בדרך למכולת, רואה את חברו מבית הכנסת והוא מתחיל לפטפט עימו על הגבאי החצוף שלא נתן לו עליה בשבת האחרונה. בסיום הקניה, כשהוא מגיע לביתו, הוא נתקף בגירוד קשה, ולתדהמתו הוא מבחין באבעבועות אדומות גדולות על פניו וגבו. הוא חשב כי זו אלרגיה או פריחה, אך אחר שהגיע אל הרופא מודיעים לו כי יש לו חייידק מסוכן, ותוך כמה דקות הוא מובהל לבית החולים ומבודד במחלקה לבדיקת זיהומים. רבותיי, אומר שלמה המלך החכם מכל אדם: "אִוֶּלֶת אָדָם

תִּסְלַף דְּרָפוֹ, וְעַל ה' יִצָּף לְבָבוֹ". אדם עובר קשיים וצרות ואינו מבין שהאדם היחידי הוא לא אחר מ... אתה בעצמך! הקב"ה שולח איתותים בממונו וגופו של אדם כשהוא רואה שהוא הולך בדרך לא נכונה. אם האדם מפשפש במעשיו ועוצר את העוון - מיד סרה הצרה. אך אם הוא ממשיך באותה דרך - הקב"ה מוסיף את המכה ומקרבה לבגדיו וגופו. "אין מיתה בלא חטא, ואין יסורים בלא עוון", קובעים חז"ל (ס' שבת), "דכתיב: 'ופקדתי בשבט פשעם ובנגעים עונם'. ואם האדם אינו מבין על מה ה' עשה לו כך, עליו לעשות את הדבר הפשוט ביותר, להרים עיניו לשמיים ולומר: "אבא, בורא עולם, אני רואה שאתה רוצה ממני משהו לתקן, אך אינני מבין זאת. אנא, הראה לי מה אתה רוצה ממני ואשתדל לשנותו", וכל מי שעשה זאת יכול להעיד כיצד בצורה פלאית הקב"ה מדבר איתו בצורות מיוחדות ושונות.

מספרים על גאון הדור רבי איסר זלמן מלצר זצ"ל, אשר בכל יום הכינה לו הרבנית דייסת חלב עזים. יום אחד, מיהרה הרבנית לצאת לקנות כמה מצרכים לבית, הניחה את סיר הדייסא על הפתיליה הדולקת וביקשה מהרב שישגיח על החלב שלא יגלוש ויכבה את הפתיליה עוד כמה דקות. הרב שקע בינתיים באיזו סוגיה בגמרא ונשכח ממנו לגמרי החלב שרתח וגלש על הפתיליה. שמע הרב רעש, וקפץ מיד ממקומו והנה הוא מבחין שחצי מהחלב נשפך. אותם ימים היתה עניות קשה, והרב היה בצער גדול כשהוא חושב: "מדוע עשה לי כך הקב"ה? מה עליי לתקן?". ישב והחל לחשוב מה עשה לא כשורה באותו יום. לאחר כמה דקות קם ואמר: "אני יודע! בכל יום אני נותן פרוטה לעני הממתין בשער בית הכנסת, אך היום הייתי טרוד ושכחתי לתת לו. ומשמיי השיבו לי באותה מידה והפסדתי את החלב השווה פרוטה". הייסורים הינם איתותים שצריך לשנות משהו, בדיוק כנורה הנדלקת ברכב להחליף דבר מסוים!

קניית חמץ לאחר הפסח

ישנו מנהג מפורסם לנשק המזוזה ביציאה ובכניסה לבית, וישנם הסבורים כי הוא מנהג מנהג הזקנות ופשוטי העם, אך אין האמת כך, שהרי כבר כתב הרמ"א (יור"ד סי' רפה, ב') בשם המהרי"ל שכשהאדם יוצא מביתו יניח ידו על המזוזה וכן כשיכנס. (וכן ב'בן איש חי' כי תבוא, ג').

וכן הביא מרן החיד"א (ברכיי יוסף רפה סק"ד) בשם האר"י ז"ל שיניח אצבעו הנקרא אמה על ש.ד.י וינשקנו ויתפלל לה' שישמרנו בשם ש.ד.י וחילופי אותיות המאוחרות תכ"ה שיצילנו מיצר הרע. ובהנהגות ופסקים (להגרי"ח זוננפלד הלכות מזוזה ה"ו) כתב שיש לנשק המזוזה בצאתו ובכניסתו לבית אפי' כמה פעמים ביום. ובזוהר הקדוש (רסג, ב) הפליגו מאד בכך: "פקודא למקבע בר נש מזוזה לתרעיה דלא ינשי בר נש דוכרנא דקוב"ה לעלמין (מצווה האדם לקבוע מזוזה לדלתו, שלא ישכח את זכרון

סעודת ברית מילה

הביא התוס' (פסחים קיד.) בשם המדרש כי כל האוכל ומשתתף בסעודת מילה – ניצול מדינה של גיהנום. שאל הגה"צ ה'מנחת אלעזר' ממונקאטש (דברי תורה ח"ה, מב:) וכי האנשים הסועדים כמעט בכל יום מסעודות מיל, ועושים ככל העולה על רוחם ינקו מדין גיהנום?...

סעודת מילה

ותירץ בשם המדרש כי שגיהנום בעולם הזה הוא טרדות ודאגות (פיזור הנפש כדברי חז"ל בירושלמי על הפסוק 'זהסיר ה' ממך כל חולי'), וההבטחה של המשתתף בסעודת מילה הוא שכיוון שעושים מצוה זו בכל הדורות מתוך שמחה (רש"י מסכת שבת קל. שעושים מצוות המילה בשמחה), ממילא הסגולה העצומה שכל המשתתף בסעודת המילה – זוכה שמסירים ממנו דין של גיהנום בעולם הזה שהוא הצער שמגיע לאדם מפיזור הנפש, אטרדות ובלבולים.

(מתוך 'אור לישרים' – פנחס)

הקב"ה לעולם. והוא כמצוות ציצית שרואים אותה וזוכרים במצוות, כך שמנשק המזוזה נזכר לעשות מצוותיו של הבורא". ***

מזוזה בחדר המדרגות

יש לעורר ההמון שהחיוב לקבוע מזוזה בכניסה לחדר מדרגות מוטל על כל אחד מהשכנים היהודים שבבנין. וכשיש בכניסה ד' על ד' אמות ודלת, יקבע המזוזה בברכה, ואם אין לה דלת או ד' אמות – יקבענה בלי ברכה. ורבים נכשלים בזה בכניסתם לגור בבנין חדש שהפתח של החדר מדרגות נשאר בלי מזוזה למשך כמה ימים ולפעמים אפילו כמה שבועות. וידוע כי המצות עשה של מזוזה מקיים האדם בכל רגע ורגע שהיא קבועה בביתו, וכן המבטלה ח"ו עובר כל רגע ורגע על מצות עשה דאורייתא של "וכתבתם על מזוזות ביתך". ויעשו המזוזה בשליש הגובה העליון.

הרב אני אנוהם

יועץ ומטפל רגשי

מנהל מרכז קומ"ה לקידום והעצמה.

להתרגש מההרגל

בשבוע שעבר, במהלך שיעור ערב קבוע שבו השתתפתי נכנס נער צעיר, שממראהו ניכר היה שהוא עונה להגדרה החיצונית של "נער נושר", ובפיו בקשה חריגה: "האם יש לכם פה בבית הכנסת תפילין להנחה?"

עוד רגע כבר שקיעה, בטח לא נעים לבקש כזו בקשה בכלל בציבור של אנ"ש ששקועים באמצע שיעור.

רב בית הכנסת, שמשותף אף הוא בשיעור כשומע, קם ממקומו ועשה מעשה. ברגישות וביעילות הוא איתר סט

תפילין לשימוש הבחור, אשר מצידו

באומץ רב או שמא בחוסר מודעות קלה, הניח אותם במרכז בית המדרש ללא בוש בדמדומי חמה.

כאשר סיים הנער להניח תפילין, ניגש אליו הרב שוב פעם. הפעם כדי ללחוץ באוזנו כמה מילים טובות ולתת לו

חצי חיבוק חם ואוהב.

מה אמר לו – אינני יודע, אך את החיוך שעלה בעקבות המילים על פניו של הנער לא יכולתי לפספס.

חשבתי לעצמי לאחר מכן, מדוע אני מתרגש כל כך מנער ש"מגלגל" תפילין לפני השקיעה? ומדוע מילדינו לא נתרגש

מידי כאשר יניחו תפילין, ואדרבא, אם יניחו בצורה כזו, כנראה שגם יהיה לנו מה להגיד, ולא דווקא מילים

טובות שיעלו חיוך מאושר על פניהם...

אלא מה, ה"תנועה" משנה... אם הכיוון הוא למעלה או

למטה, והמיקום בנקודת הבחירה היא שונה...

בעיני העולם, נער חרדי שיניח תפילין דקה לפני השקיעה

נמצא בנסיגה. לעומת זאת, נער נושר שמצליח לאזור אומץ,

לבחור נכון, להניח תפילין לפני השקיעה במקום לתת לבושה

להתגבר ולדלג על יום של הנחת תפילין – מוערך על ידינו

וזוכה ל"קירוב" ולחיבוק חם כבעל תשובה.

בוודאי שההסתכלות עליהם היא שונה, אך אולי אם נדע

לשמוח ולהעריך כל הנחת תפילין, גם של הילד שלנו, דבר

יום ביומו, למרות השגרה, לדעת לשמוח

בכך כשזה קורה עדיין במניין ובשעה

סבירה ולא בגלגול חפז של הדקה

התשעים – נוכל "לחגוג" את זה ולתת לו

מילה טובה שתניע אצלו סיפוק וחיוך גם

לפני הנשירה, למצוא ולגלות את הטוב גם

אם הוא נראה מובן מאליו אצל נער

נורמטיבי, או קשה יותר לגילוי אצל נער

מתמודד ובאמצעות כך להיטיב את דרכו.

כאשר התייעץ עימי בעבר ראש ישיבה, שהיה מתוסכל

מהמסגרת שהוא מנהל ומחוסר התפקוד וההתקדמות הכללית

שם, שאלתי אותו שאלה אחת בלבד: "איך אתה חוגג את

ההצלחות?". ואכן חששותיי אומתו, הוא תמיד מסתכל על

הכוס הריק ולא מתרגש ושמח מההצלחות של תלמידיו.

צריך לעשות עסק והתרגשות מכל פעולה אצל הבן, התלמיד

והאשה – זה מכניס צבע ושמחה באותו עסק ומחיה את המצב!

מה לא נגזר מעמיתים?

מספר המדרש תנחומא (תוריע 1):

"מעשה בכהן אחד שהיה רואה את הנגעים. מצבו הכלכלי לא היה בטיב, ולכן ביקש הוא לצאת לחו"ל על מנת לחפש שם פרנסה. קרא לאשתו ואמר לה: 'רוצה אני לצאת לחפש פרנסה בחו"ל, אך כיוון שאנשים רגילים לבוא להראות לי נגעים, בואי ואלמדך לראות נגעים. דעי לך, כי אם ראית שערך של אדם שיבש המעין שלו – דעי שלקה, לפי שכל שער ושער ברא לו הקב"ה מעין בפני עצמו שיהא שותה ממנו, יבש המעין – יבש השער'. שמעה זאת אשתו ואמרה לו: 'ישמעו אוזניך – מה שפיך מדבר: ומה אם כל שערה ושערה – ברא לה הקב"ה מעיין בפני עצמו שתהא שותה ממנו, אתה שהינך בן אדם, בנו של הקב"ה – על אחת כמה וכמה שהקב"ה שולח לך מעיין של פרנסה לפרנס אותך, ומה יועיל אם תצא לחו"ל, וכי תוכל להגדיל את מה שרוצה הקב"ה לשלוח לך?'. שמע זאת בעלה ונותר בארץ". כשם שלכל שערה קטנטנה יש מעיין מיוחד לשתות ממנו, על אחת כמה וכמה שלכל אדם 'מזונותיו קצובין לו'. לא נאמר כי 'כספו נקצב לו' אלא 'מזונותיו קצובין לו', מסבירים חז"ל שהכוונה כי נגזר איזה מאכלים ומשקאות יכנסו לפיו של האדם, אילו רהיטים יכנסו לביתו, מהם הבגדים שילבש, ולא משנה אם יעלו המחירים – את הפריטים שנגזר שיקבל הוא יקבל בכל מקרה. אך אם היה נגזר רק כמה כסף יקבל לקנות איתו חפצים – הרי שאם עלו המחירים של החפצים, הרי שלא יוכל לרכוש את מה שרצה עקב עליית המחירים, לכן נגזרו 'מזונותיו', שאין שום קשר אם יעלו המחירים או לא – הקב"ה יוסיף לך מזומנים בכיס כדי שתרכוש את השייך לך משמיים.

סיפר מגיד המישרים, הרב ברוך רוזנבלום שליט"א: "את המעשה המדהים הבא אני מכיר כמעט מכלי ראשון. ישנו גבאי צדקה בירושלים, שמו בישראל – ר' יונת' בורנשטיין הי"ו. מי שמכיר אותו יודע שמדובר ביהודי מופלא, צדיק גדול שאני אישית ממליץ לכל אחד ללכת ולקבל ממנו ברכות. דרך היהודי הזה עוברים במשך השנה מיליוני שקלים ומיליוני דולרים לצדקה. הוא נאמן ביתם של גדולי ישראל הסומכים עליו ומעבירים דרכו את כל הצדקות לנזקקים. אינכם יכולים להבין איזה סכומי כסף עצומים עברו דרכו רק ב'קמחא-דפסחא' האחרון.

הגבאי המיוחד הזה, ר' יונת' בורנשטיין סיפר לבן שלי: לפני כחודש וקצת הם הזמינו כמויות אדירות של בשר לצורך משפחות נזקקות, והיה צריך להעביר לחברת הבשר צ'ק גדול של 10 מיליון ₪!!! אך בקופה של הצדקה לא נותר אפילו שקל אחד. בצר לו, הוא פנה לחבר טוב שלו מאמריקה, אוהב צדקה וחסד. היה זה ביום חמישי בשעה 16:00 בצהריים – שעון ישראל (9:00 שעון ניו – יורק). "מה שלומך חברי היקר? אתה זוכר שעוד כמה שבועות חג הפסח, וכל שנה אתה נותן לנו תרומה יפה של קמחא דפסחא לאלפי המשפחות", אמר ר' יונת'. "בטח, בטח, השנה כמעט שכחתי מכך. הנה אני כבר עושה בדיקה ומעביר לך", השיבו החבר מאמריקה. הוא נכנס דרך המחשב לחשבון הבנק שלו, ומעביר מחשבון הבנק שלו בקליפורניה סכום יפה של 3 מיליון דולר (כמעט 11 מיליון ₪).

כל שנה הוא משתדל להעביר סכומים דומים, מפני שב"ה בירכו הקב"ה בשפע גדול, ומכיוון שהוא מכיר את חברו הגבאי כאדם נאמן וצדיק – הוא משתדל לעשות זאת כל שנה. רבותיי הסכיתו ושמעו – יום למחרת, בשעה 16:00 אחה"צ שעון ישראל, מתקשר הנדיב מאמריקה לגבאי יונת' וזועק לו בטלפון בשמחה: "תודה רבה שזיכית אותי לתת קמחא דפסחא". "בשמחה", השיב ר' יונת', "אבל מדוע אתה כל כך נרגש?", שאלו. השיבו הנדיב: "אתה לא תאמין. העברתי לך את הכסף אתמול בהעברה, וממש לפני כמה שעות הבנק שלי בקליפורניה – קרס! (בין שאר הבנקים שקרסו באותו יום)". המשיך הנדיב בשמחה קורנת: "בזכות הקמחא דפסחא, כל ה-3 מיליון דולר הלכו לצדקה, בעוד שבבנק נשאר לי רק כ-100 דולר, וזה הלך כפרה בשביל הפקידים. אם היית מתקשר לבקש ממני רק היום או בשבוע הבא – הכל היה יורד לטימיון!". "דרש ר"י ברבי שלום: כשם שמזונותיו של אדם קצובין לו מראש השנה – כך חסרונותיו של אדם קצובין לו מראש השנה. אם זכה – 'הלא פרוס לרעב לחמך', אך אם לא זכה – 'עניינים מרודים תביא בית'. (ב"ב)

נגזר על כל אחד מאיתנו כמה ממון ומזון יחסר לו (יפסיד) – אלא שבידינו ההחלטה האם להוציא זאת מעצמנו בצורה של צדקה וחסד לאחרים, או חלילה באופן של הפסדים. אין חיסרון שמתרחש אשר אינו בהשגחה פרטית. אם נשבר כלי בבית, אם צריך לתקן את הרכב – על מה תכעס ועל מה תצטער? מהשמיים נגזר שעל האדם להוציא הוצאה זו מכיסו, אך בידיו האפשרות להוציא סכום זה לצדקה וחסד, וממילא לא יצטרך להוציא זאת על הפסדים.

"אמר בן עזאי: בשמך יקראוך ובמקומך יושבוך ומשלך יתנו לך, ואין אדם נוגע במוכן לחבירו כמלא נימה" (יומא לח), ופירש רש"י: "לא ידאג האדם לומר פלוני יקפח פרנסתי, כי על כרחך 'בשמך יקראוך' לבוא ולישב במקומך" 'ומשלך יתנו לך' 'מזונות הקצובים לך מן השמים, ואין מלכות נוגעת בחברתה'.

